

Kaupunginkanslia**Päivämäärä: 12.8.2020****Täyttöohje**

- Jokaiseen otsikon alle tulee kirjoittaa vastaus ja vastauksen tulee vastata sisällöltään annettua otsikkoa
- Kirjoitustila kasvaa tarvittaessa
- Kaupunkistrategian jne toteuttamista kuvaavassa kohdassa kuvataan mm. toimintasuunnitelman taulukkoon kirjatuissa toimenpiteissä edistyminen valittujen mittareiden kautta

Ennustekaudella esiin nousseiden toimintaympäristön keskeisimpien muutosten vaikutukset talousarvion toteutumiseen

Kanslian käyttötalouden määrärahoista on säästymässä noin 12 miljoonaa euroa, kun yksityistajien tukea ei huomioida läpilaskutuseränä. Kustannustason muutos -1,7% toteutuu. Investointien osalta ennustetaan keskitetyssä tietotekniikassa jäävän käyttämättä jopa 13 miljoonaa euroa.

Kaupungin korona-koordinaatioryhmä kokoontuu edelleen säännöllisesti ja koronatilanneohjeita päivitetään tilanteen kehittyessä. Ryhmä käsittelee varautumista koronan toiseen aaltoon. Koronakriisin hallinnan onnistumisesta on tehty ulkopuolinen arviointi.

Helsinki on toteuttanut keväällä suuren määrän ketteriä uudistuksia tukeakseen alueen yritystoimintaa yli vaikean ajan. Esimerkkeinä kehittämiskohteista ovat olleet katutilan käytön muutokset, terassilupaprosessiin kohdistetut uudistukset ja Senaatintorin avaaminen terassikäyttöön. Yritysluosit ja -koordinaattorit ovat työskennelleet tiiviisti yritysten tukemiseksi vaikeassa koronatilanteessa. Lisäksi kanslian elinkeino-osasto on edistänyt työllistymistä mm. Helsinkilisen ja kausityötä koskevien työkampanjoiden avulla sekä tarjoamalla työllistämispalveluita digitaalisina. Jatkossa kaupunkiyhteisesti painottuu nuorisotyöttömyyden ehkäisy. Toimialojen kanssa on käyty aktiivista vuoropuhelua tukitoimien innovoimiseksi ja niiden kohdentamiseksi mahdollisimman vaikuttavalla tavalla. Yritysten neuvontapalveluita ja kriisineuvontaa on jatkettu digitaalisina palveluina. Uutena painotuksena suunnitellaan kasvuyritysten tukea. Valtion toimintatuki yksityistajalle koronavirustilanteesta yritystoimintaan aiheutuneisiin kustannuksiin on kanavoitu myönnettäväksi kaupungin kautta. 2000 euron tukea on jaettu tähän mennessä 6130:lle helsinkiläiselle yksityistajalle.

Talousarvioprosessin aikataulua siirrettiin eteenpäin koronakriisin vuoksi. Valtuusto kävi talousarvion 2021 lähetekeskustelun kesäkuussa. Raamia ja laatimisohejeita valmistellaan esiteltäväksi kaupunginhallituksen 17.8. kokoukseen.

Koronavirustilanne aiheutti laajassa mittakaavassa etätyöskentelyyn siirtymisen. Tämä on osin hidastanut hankkeiden etenemistä erityisesti tilanteissa, joissa tarvitaan esimerkiksi läsnäolevaa työpajatyypistä työskentelyä. Kuitenkin esim. pandemian ICT-kehityshankkeita hidastavat vaikutukset näyttävät jääneen lyhytaikaisiksi. Myös järjestelmätoimittajat ovat kysyneet resursoimaan asiantuntijoita kaupungin tarpeisiin ja kysyneet huolehtimaan esimerkiksi kaupungin It-järjestelmien ja -palvelujen ylläpidosta.

Digitaalisen perustan uudistamisen kaupunkiyhteisen hankkeen hankesuunnitelma valmistui aikataulun mukaisesti ja hyväksyttiin kaupungin johtoryhmässä. Tähän kokonaisuuteen sisältyy myös kaupungin uuden tietoliikennetkaisuun sekä sen hankintamallin ja palvelumallin määrittelemisen. Hankkeen toteutusvaihe siihen liittyvine HR-, talous ja organisaatiosuunnitteluineen on käynnistetty.

Uusien hel.fi- ja digipalvelujen alustaratkaisun ja toimintamallin uudistaminen ja kehittäminen -hankkeessa palveluiden konseptointityöpajat siirrettiin loppukeväästä alkusyksyyn koronaepidemian aiheuttaman viestinnän työpaineen vuoksi.

Poikkeustilanteesta johtuvat henkilöstöön ja viestintään liittyvät koordinaatiotehtävät ovat vaikuttaneet henkilöstö- ja viestintäosastojen työn suuntaamiseen.

Kansallista sote-uudistusta koskeva hallituksen esitysluonnos on lausuntokierroksella ja tähän liittyvä laajapohjainen kaupunkiyhteinen lausunnon valmistelu on käynnistynyt. Asia valmistellaan valtuuston käsiteltäväksi syyskuulle.

Johtamistoimenpiteet toiminnan ohjaamiseksi talousarvion toteutumiseen sitovassa tasossa

Kanslian osastoille on annettu kaupunkitasoiset valmisteluohjeet vuonna 2020 tarvittavista toimenpiteistä. Kansliassa huolehditaan, että valmisteluohjeiden mukaiset asetetut säästötavoitteet saavutetaan. Kanslian taloudessa säästöt kohdistuvat lähinnä ostopalveluihin.

Keskeisimmät ennustekaudella tapahtuneet edistysaskeleet ja poikkeamat kaupunkistrategian, kaupunkiyhteisten hankkeiden ja yhteissuunnittelun teemoissa

Kaupunkistrategian mittareita käsiteltiin kaupungin ylimmän johdon seminaarissa maaliskuussa ja kaupungin johtoryhmässä. Käsittelyn tuloksia on hyödynnetty toiminnan 2020 ohjaamisessa ja talousarvion 2021 valmistelussa. Vaikka koronakriisi on vaikuttanut monin tavoin kaupungin toimintaan, kaupunkistrategian keskeiset tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia ja niiden toteutumista edistetään.

Strategiaosaston johdolla on käynnistetty koronakriisistä palautumisen suunnittelu. Palautumisohjelma perustuu kaupunkistrategiaan ja se kytketään tiiviisti kaupungin talouden ja toiminnan suunnitteluun. Kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti ohjelmassa panostetaan vastuulliseen taloudenpitoon, uudistuviin palveluihin, digitalisaation nopeuttamiseen, kestävään kehitykseen ja hiilineutraalisuuden saavuttamiseen. Palautumisen suunnittelua jäsentävät kaupungin johtoryhmän linjaamat kolme teemaa. Teemojen alle toimialat ja kanslia kokoavat yhteistyössä kriittisiä toimenpiteitä, joilla pystytään vastaamaan koronavirusepidemian tuomiin terveydellisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin keskipitkän ja pitkän aikavälin haasteisiin ja vauhdittamaan toivottavaa kehitystä. Toimenpiteiden suunnittelu ja toimeenpano tapahtuvat pääosin osana kaupungin normaalia toimintaa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (Hyte) osalta on käynnissä kaupunkiyhteisten hyte-tavoitteiden valmistelu vuodelle 2021 osana talousarviovalmistelua ja toiminnan suunnittelua. Tavoitteet liittyvät ikäihmisten liikkumiseen ja lasten ja nuorten harrastamiseen.

Merellisen luonnon ja virkistykseen merkitys pandemian aikana on korostunut ja merellisen strategian toimenpiteet ovat tukeneet ihmisten ja elinkeinojen hyvinvointia ja elpymistä. Merellisen strategian toimenpiteitä merellisyyden vahvistamiseksi on toteutettu toimintaohjelman mukaisesti. Toimenpiteistä merellinen biennaali toteutetaan kesällä 2021. Helsingin historian ensimmäinen sähköllä toimiva vesiliikenneyhteys toimi Vartiosaassa kutsuliikenteenä tänä kesänä, toteuttaen yhä ekologisemman ja asiakaslähtöisemmän vesiliikenteen tavoitetta.

Sitovien toiminnan tavoitteiden ja muiden toiminnan tavoitteiden toteutuminen

1. Tiedon tehokkaampi hyödyntäminen kanslian ydintehtävissä ja kaupungin organisaatiossa.
Hel.fi -verkkosivujen asiakaskokemusmittareita hyödynnetään paremmin käyttäjätyytyväisyyden parantamiseksi.

Mittari: Seurantadatasta ja tavoitetasojen toteutumisesta tuotetaan neljännesvuosittain raportti. Tavoitteiden toteutumista seurataan viestinnän ohjausryhmässä ja viestinnän sisällöntuotannon yksikön ja tietohallinnon sovellushallintatiimin koordinoitavissa.

Sitova tavoite toteutuu.

2. Kansainvälisesti verkottunut edelläkävijä

Mittari: Kaupungin keskeisten kansainvälisten yhteistyöverkostojen kaupunkiyhteinen koordinoinnin toimintamalli on otettu käyttöön koko kaupunkiorganisaatiossa

Sitova tavoite toteutuu.

3. Vakaan talouden ja kestävä kasvun turvaaminen

Mittari: Investointien rahoittaminen tulorahoituksella, siten että lainakanta/asukas ei kasva

Mittari: Aloitetun asunon lukumäärä (7 000 asuntoa).

Mittari: Työllistämistä edistäviin tilaisuuksiin osallistunut 3500 henkilöä.

Sitova tavoite toteutuu kolmen mittarin osalta.

4. Johtamistyön parantaminen ja toimintakulttuurin kehittäminen

Mittari: Kanslian Kunta10-kyselyn tuloksien 2020 paraneminen verrattuna vuoden 2018 tuloksiin valmentavan johtamisen kysymysten kohdalla.

Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida, koska Kunta10 -kysely toteutetaan syksyllä.

Arvio tavoitteisiin, palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutokseen liittyvistä merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävin riski tavoitteiden toteutumiseen ja palvelutuotantoon olisi koronaviruksen epidemiatilanteen merkittävä huonontuminen syksyllä sekä siitä seuraavat mahdolliset eri rajoitustoimet. Kriisiin liittyviä riskejä hallitaan kaupunkitasoisesti palautumisohjelmalla.

On tunnistettu, että koronatilanteesta johtuva työttömien määrän kasvu tulee kuormittamaan työllisyystoimen resursseja.